

دکتر طلال ناجی سخن گفتن درباره شهید دکتر شقاقی که از او به عنوان برادری دوست داشتنی یاد می‌کند را بسیار غم‌انگیز می‌داند. چون بر این باور است که این رهبر بزرگ نقش عمده و بزرگی در روند ملی ملت فلسطین و در روند مبارزات ملت فلسطین به رغم مدت کوتاهی که عهده‌دار مسئولیت در کادر رهبری جنبش جهاد اسلامی و به طور کل در صحنه فلسطین داشته و آثاری از خود به جای گذاشته است که از زندگی این ملت و مبارزات آن پاک نخواهد شد. او در گفتگویی که با شاهد یاران داشت به نکاتی پیرامون نقش این شهید بزرگوار در بیان تازه‌ای از چهره سیاسی اسلام اشاره می‌کند که از نظراتان می‌گذرد.

گفتگوی شاهد یاران با دکتر طلال ناجی
معاون دبیر کل خلق برای آزادی فلسطین (فرماندهی کل)

فتحی شقاقی نقش بزرگی در تصحیح چهره اسلام سیاسی داشت...

را امکانی صبر و شکیبائی عنایت کند. نقش دکتر فتحی شقاقی در کشف اهمیت اسلام در معادله سیاسی و تشکیل نخستین جناح اسلامی در این مرحله را چگونه می‌بینید؟

من از نخستین ایمان آوردندگان به این مسأله بوده‌ام که این مطلب را به طور آشکار اعلام داشته‌ام که در واقع انقلاب اسلامی ایران نقشی در تصحیح چهره اسلام داشته است. اسلام در اذهان عمومی امت اسلامی ما - به ویژه اسلام سیاسی - به جنبش‌های اسلامی سنتی ارتباط داشت که بیشتر آنها با غرب هماهنگی داشته و از آرمان‌ها و هدف‌های توده‌های اسلامی جدا بوده‌اند. تا این‌که انقلاب اسلامی در ایران فرا رسید. این انقلاب، انقلاب تازه‌ای را عرضه کرد. انقلابی که خواستار مقابله با امپریالیسم شد و ایالات متحده آمریکا را به عنوان شیطان بزرگ دانست و حمایت خود را از ملت‌ها اعلام داشت و در کنار ملت‌های مبارز و مظلوم و مستضعف قرار گرفت و از مستضعفان جهان حمایت کرد و در کنار ملت مبارز فلسطین ایستاد و اسرائیل را به عنوان غده سرطانی که باید در برابر آن ایستادگی کرد، دانست. همبستگی قاطعانه خود را با ملت مبارز فلسطین نشان داد که این موضع‌ها چهره تازه‌ای به اسلام می‌داد.

انقلاب اسلامی ایران یک بار دیگر مردم را به سوی اسلام کشاند. با این عنوان که اسلام یک حرکت جاهل‌گر و یک حرکت مقاوم است.

اسلام دیگر تنها عبادت در مساجد و یاد خانه‌ها نخواهد بود، بلکه مقاومت علیه همه دشمنان ما و علیه آنهایی که ما را هدف قرار داده‌اند خواهد بود. این موضوع مربوط به انقلاب اسلامی در ایران بود. در سطح فلسطین جنبش جهاد اسلامی به رهبری دکتر فتحی شقاقی و پس از آن جنبش حماس به رهبری با یکدیگر نقش بزرگی در تصحیح چهره اسلام سیاسی برای مردم عرب و مسلمان ما به وجود آورد.

هم اکنون جنبش اسلامی چه از نظر هموطنان عرب ما و چه از نظر مردم امت اسلامی یک جنبش مجاهد و مقاومی است که در برابر امپریالیسم و صهیونیسم و علیه همه دشمنان ما که هم پیمان امپریالیسم و صهیونیسم می‌شوند، ایستادگی می‌نماید و نقش بزرگی در تصحیح چهره اسلام ایفا کرده است. ■

ناگهان در پی بازگشت خود به دمشق خبر غم‌انگیز و درد آور ترور این شهید رهبر (شقاقی) را توسط موساد (دستگاه اطلاعات اسرائیل) شنیدیم. ما در این روزها به یاد شهید دکتر فتحی شقاقی هستیم و برای او طلب آمرزش می‌کنیم و می‌گوییم این رهبر فلسطینی نقش مهمی در زندگی ملت فلسطین و در مبارزات این ملت و در روند مبارزاتی آن ایفا نمود و این نقش و این دستاوردها همچنان در جبین و در تاریخ ملت فلسطین پایدار خواهد ماند.

و نیز بر این باورم، شخصی که پس از شهید دکتر فتحی شقاقی یعنی برادر عزیز دکتر رمضان شلح ریاست جنبش جهاد اسلامی را به عهده گرفته‌اند، همان روند و همان پافشاری را ادامه داده‌اند و خدا را شکر می‌کنیم که جنبش جهاد اسلامی پس از دکتر فتحی شقاقی به رهبری برادر دکتر رمضان عبد الله شلح تلاش زیادی در صحنه فلسطین انجام داده و نقش عمده‌ای در روند مبارزه مسلحانه ملت فلسطین ایفا می‌نماید. جنبش جهاد اسلامی فلسطین به انجام عملیات شگوهمند و کوبنده‌ای در روند مبارزات مسلحانه علیه دشمن صهیونیستی دست زده است که این عملیات به عنوان منبع خطری علیه این رژیم غاصب سرزمین ما در کنار برادران ما در جنبش حماس تلقی شده که از سال ۱۹۹۵ تاکنون تلاش‌های زیادی در مبارزات مسلحانه علیه دشمن انجام داده است و همیشه مقاومت‌های گوناگونی در جهت تحقق هدف‌هایی که در راه آن یعنی سرزمین فلسطین و بازگشت پناهندگان به خاک خود و تشکیل کشور فلسطین به پایتختی قدس صورت می‌گیرد از خود نشان می‌دهند. رحمت خداوند بر فتحی شقاقی باد، خداوند بهشت

شهریه فتحی شقاقی

او را برادری عزیز و با اخلاص برای ملت فلسطین و مصمم به خدمت مسأله ملی فلسطین و خدمت به مسائل ملت خود دریافتیم و در واقع او را مبارزی پرکار و طرفدار وحدت و در جهت وحدت همه صف‌های فلسطینی دریافتیم که تلاش می‌کند تا فصل مشترکی میان آنها ایجاد نماید.

نحوه آشنایی خود را با شهید شقاقی بفرمایید. آشنایی شخص من با شهید شقاقی از زمان تبعید وی از فلسطین و از زمانی که دستگاه‌های رژیم صهیونیستی ایشان را به لبنان تبعید کردند آغاز شد و ایشان پس از این تبعید به سوی ما به دمشق آمدند و با ایشان آشنا شدم. در واقع از همان لحظه‌ای که با ایشان آشنا شدم و از زمانی که با ایشان دیدار کردم او را برادری عزیز و با اخلاص برای ملت فلسطین و مصمم به خدمت مسأله ملی فلسطین و خدمت به مسائل ملت خود دریافتیم و در واقع او را مبارزی پرکار و طرفدار وحدت و در جهت وحدت همه صف‌های فلسطینی دریافتیم که تلاش می‌کند تا فصل مشترکی میان آنها ایجاد نماید. او برادری بود که همه را دوست داشت و همه جناح‌ها و نیروهای فلسطینی را گردهم می‌آورد. وی نقش عمده‌ای در برقراری روابط میان جناح‌های فلسطین و مردم فلسطین به طور اعم ایفا نمود. تنی چند از برادران عرب در سطح کشورهای عربی و در سطح کشورهای اسلامی اقدام دسته جمعی خود را در تعدیل روابط مبارزه میان ملت فلسطین و جناح‌های فلسطین با جمهوری اسلامی ایران نمودند. چرا که آنها جزو نخستین کسانی بودند که ایمان آوردند جمهوری اسلامی ایران عمق استراتژیکی ملت فلسطین در ردیف اساسی مبارزه است، این ملت مظلوم باری رساننده و کمک دهنده اصلی همه مبارزان امت اسلامی است و سرانجام شهید شقاقی بهترین و نیرومندترین روابط را با رهبران ایران در دوران فعالیتش در کادر رهبری جنبش جهاد اسلامی برقرار کرد.

از آنجائی که در آخرین سفر به لیبی در سال ۱۹۹۵ با ایشان بودیم، چند روزی با هم درباره تاریخ و مسائل و اوضاع ویژه و کلی خود به گفتگو پرداختیم و با رهبران گوناگون لیبی و به ویژه با برادر سرهنگ قذافی رهبر لیبی دیدار داشتیم. ما راهی کشور لیبی شده بودیم تا مشکلات مربوط به فلسطینی‌هایی را که به منطقه مرزی لیبی و مصر تبعید شده بودند با مسئولان لیبی مورد بررسی قرار دهیم. که در حل این مشکل با رهبری لیبی و با برادر معمر قذافی موفق شدیم. ایشان در نتیجه با بازگشت همه پناهندگان فلسطینی تبعید شده به منطقه مرزی به منازلشان و خانه و کاشانه و محل کارشان در طرابلس و در شهرهای عمده لیبی موافقت کردند.

ما امید داشتیم که در دمشق با ایشان ملاقات داشته باشیم ولی